

Årsberättelse 2019

Arbetarrörelsens
Arkiv i Skåne

Styrelse och förtroendevalda

Ordförande Stefan Pettersson
Vice Ordförande Roger Johansson
Kassör Gert Jakobsson

Ledamöter

Linnea Jacobsson, Claes Block och Lars Berggren

Suppleanter

Birgitta Eriksson, Fredrik Egefur, Christian Jönsson, Göran Svensson,
Maria Nyman Stjärnskog, Kenneth Hansson och Agneta Eriksson

Revisorer

Claes Carlsson och Rose-Marie Carlsson

Revisorsuppleant

Marianne Merachtsaki

Valberedning

Christer Brandt, Susanne Simonsson och Björn Gudmundsson

Medlemskap

Föreningen är medlem i Folkrörelsernas arkivförbund, Skånes arkivförbund, Per Albin Hanssons stödförening och Centrum för arbetarhistoria i Landskrona och Statar Museum i Torup.

Medlemmar

Föreningen har 104 anslutna fackliga och politiska organisationer och folkrörelser.

Antalet enskilda medlemmar var 93 personer.

Omslagsbild: Demonstrationståget, Malmö 1949.

ABF:s läsestuga & Monbijouskolan, Malmö 1922.

Byggarbetsplats i början av 1900-talet.

Möten

Årsmötet hölls den 6 maj på P A Hanssons födelsehem i Malmö.

Efter sedvanligt årsmötesförhandlingar presenterade Birgitta Eriksson

”Tre reaktionära kvinnor” – Emma Goldman (1869-1940), Elisabeth Gurley Flynn (1890-1964) aktiv inom den socialistiska rörelsen och Elise Ottesen Jensen

”Ottar” (1886-1972) sexualupplysnings pionjär och syndikalistisk agitator. Det blev mycket uppskattat av representanterna för våra medlemsorganisationer.

Höstens Representantskapsmöte hölls den 21 november.

Här antogs verksamhetsplanen för 2020 med tillhörande budget.

Efter kvällens sammanträde följde en omfattande och intressant föreläsning av historikern Malin Arvidsson om Nelly Thüring. Det blev mycket uppskattat.

Styrelsen har också haft 6 möte var av ett planeringsmöte under åren.

Personal

Fredrik Egefur arkivchef, **Patrik Kumlin** arkivarie, **Sonja Ljung** arkivbiträde, **Martin Olsson** anställd som extratjänster samt **Vasile Gamalan**, föreståndare.

Under året har Arkivet haft 3 olika praktikanter.

Verksamheten under 2019

Arkivleveranser

Alltsedan Arkivet flyttade till sin nuvarande adress 2008 har vi fått ta emot en stor samling material. Ofta har volymen legat på runt 30 hyllmeter per år, så även 2019. Under 2019 har vi även fått ta över en stor samling böcker från Centrum för arbetarhistoria som flyttade en del av sin verksamhet från Landskrona till mindre lokaler i Helsingborg.

Arkivet har sedan några år tillbaka en ny policy att i större utsträckning agera proaktivt när det gäller insamlande av mer dagsaktuellt material, inte minst vid arrangemang av mer tillfälliga former. När det gäller andra nätverk och föreningar än de traditionella, med framförallt yngre aktivister, är detta oftast enda sättet att kunna bevara något material från aktiviteten. Från Arkivets sida har vi i större utsträckning försökt nå ut och berätta om vad vi har för syfte med arkivet, och att vi gärna hjälper dem att se till att spåren inte sopas igen efter deras ansträngningar. Vi vill gärna ha ytterligare hjälp av våra medlemmar med att sprida detta budskap. Ett arkiv måste hela tiden leva i samklang med sin samtid för att fortsätta vara relevant. Inte minst gäller detta ett politiskt präglat arkiv som vårt!

Utåtriktade aktiviteter

Utöver den gängse arkivverksamheten, att vårda och förteckna material, så har Arkivet under 2019 genomfört ett omfattande utåtriktat program där vi samarbetat med flera aktörer som ABF Malmö, Malmö stadsarkiv, Arbetshistoriska seminariet vid Lunds universitet samt Institutet för studier i Malmös historia. Under såväl våren som hösten arrangerade vi föreläsningar med en rad olika inriktningar och teman.

Torsdagen den 31 januari kom författaren Stefan Ersgård och berättade om tidningen Arbetets tre chefredaktörer 1908–1944. Den gemensamma nämnaren för dessa tre var de alla hade sin bakgrund inom akademien men nu alltså ställde sig i arbetarrörelsens tjänst. Torsdagen den 28 februari talade professor Roger Johansson inför fullsatta lokaler om Malmö strumpfabrik, med speciellt fokus på kvinnliga arbetare och reklam för den moderna tidens kvinnor. Torsdagen den 28 mars avslutade Joanna Ringarp, doktor i historia, vårens program med ett föredrag om föreningen Tolfterna runt år 1900. Denna förening var ett tidigt försök att få kvinnor från arbetarklassen och borgarklassen att mötas, med bildning som sin främsta uppgift.

Höstens program inleddes torsdagen den 3 oktober med att doktoranden Magnus Gustafsson höll ett föredrag om socialdemokratisk historieskrivning. Socialdemokratiska memoarer var en typ av arbetarlitteratur som fick stort genomslag under 1900-talet och utgörs av ett stort material med verk från August Palm till Göran Persson. Torsdagen den 31 oktober kom sedan professor Lars Edren och talade om lärlingar i Malmö under andra halvan av 1800-talet, med fokus på lärlingssystemets utveckling efter skrånas upphävande och näringsfrihetens införande. Lördagen den 9 november firade vi avslutningsvis Arkivens dag med ett föredrag av historikern Andrés Brink Pinto: "De Stenbergiska villorna - kampen för offentliga toaletter för kvinnor i Malmö". Före 1910-talet saknade Malmö offentliga toaletter för kvinnor i kommunal regi. Efter en motion från socialdemokraten Anna Stenberg kom dock kommunen att uppföra fyra stycken sådana. Dessa kallades i folkmun senare för "Stenbergs villor".

Föreläsningarna var överlag mycket uppskattade och lyckades ofta locka nya kategorier av besökare till Arkivet.

Värt att nämna är även att de bussresor i arbetarrörelsens fotspår, som i många år ägt rum som ett samarrangemang mellan Arkivet och ABF Malmö, även 2019 ägde rum och lockade fulla bussar, som vanligt med de båda historieprofessorerna Lars Berggren och Roger Johansson som ciceroner.

Projekt

Arkivet har under året fortsatt sina projektdrivna verksamheter. För ett arkiv med små resurser är det här ett synnerligen viktigt inslag. Under året har vi haft en person med anställning som så kallad extratjänst verksam hos oss. Martin Olsson har framförallt arbetat med att registrera våra samlingar i Riksarkivets nationella arkivdatabas.

Mötesplats Arkivet

Under det gångna året har, liksom under tidigare år, åtskilliga forskare, studenter, släktforskare och andra använt vårt arkivmaterial för att skriva sin uppsats, bok, släkthistoria eller bara för att kolla upp någon intressant uppgift. Men Arkivet har även använts till mötesplats för medlemsorganisationer som

fortsättning på sid 6

valt att lägga sina respektive medlemsmöten på Arkivet och kombinerat detta med information om vår verksamhet och tagit del av vårt rika historiska material. Vi har dessutom fortsatt vårt samarbete med Malmös och Lunds universitet och haft flera studentgrupper på studiebesök. Arkivet har påmint varje person som besökt oss hur viktigt det är att vi alla hjälps åt och att vi alla har ett gemensamt ansvar för att inte spåren från arbetarrörelsens historia sopas igen. Idag, kanske mer än någonsin, är det av största vikt att vi inte glömmer bort hur vi gjorde förra gången då vi bekämpade diverse orättvisor. På så sätt är Arkivets verksamhet även en del av den nutida politiska kampen. Mot klassklyftor, mot rasism och främlingsfientlighet. Genom att bevara minnet av det som varit får vi större möjlighet att förändra framtiden.

Slutord

Verksamheten 2019 för Arbetarrörelsens Arkiv i Skåne har kännetecknats av många aktiviteter vilket framgår av verksamhetsberättelsen. Styrelsen har arbetat med att lösa lokaliseringen för arkivet, stärka den ekonomiska situationen och trygga verksamheten. En utredning är gjord kring lokalsituationen som kommer redovisas för ägarna under våren 2020. Efter det kommer styrelsen fatta ett beslut som förhoppningsvis ska kunna vara en fortsatt långsiktig lösning. Verksamheten har dels bestått i öppna föreläsningar med skiftande teman och besök av enskilda och organisationer på arkivet. Besöken syftar både till forskning och möten för att informera om arkivets verksamhet och hur man kan använda arkivets tillgångar. Under året har styrelsen fattat beslut om att stärka verksamheten gentemot skolorna som en resurs i deras historieundervisning. Från styrelsens sida ser vi vikten av ett aktivt arkiv. I de försök till historieomskrivning som sker i den politiska debatten är tillgången till historiska fakta av stor vikt. På så sätt kan vi möta de högerextrema gruppernas försök att skriva en annan historia. Styrelsen vill framföra ett tack för det gångna året till våra medlemmar som visat sitt engagemang och ansvar för Arbetarrörelsens Arkiv i Skåne.

Ordförande

Stefan Pettersson

Vicordförande

Roger Johansson

Kassör

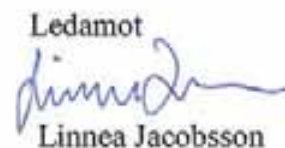
Gert Jakobsson

Ledamot

Claes Block

Ledamot

Lars Berggren

Ledamot

Linnea Jacobsson

Barn på koloni.

Kommunarbetarestrejken i Malmö 1908.

Ekonomisk berättelse 2019

Resultatrapport

Preliminär

Rörelsens intäkter och lagerförändring

Nettoomsättning	Perioden	Ackumulerat	Period fg år
Medlemsavgifter	358 620,00	358 620,00	356 345,00
Anslag från Malmö Kulturförvaltning	179 000,00	179 000,00	179 000,00
Anslag från övriga	25 000,00	25 000,00	25 000,00
Övriga intäkter	35 490,00	35 490,00	60 829,00
Öresutjämning	0,00	0,00	1,00
S:a Nettomsättning	598 110,00	598 110,00	621 175,00
S:a rörelseintäkter och lagerförändring	598 110,00	598 110,00	621 175,00
Bruttovinst	598 110,00	598 110,00	621 175,00
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader			
Lokalhyra	-108 076,00	-108 076,00	-109 880,00
Förbrukningsinventarier (toner m.m.)	-2 326,00	-2 326,00	-8 913,00
Hyra/leasing av inventarier	-14 120,00	-14 120,00	-17 701,00
Reparation o Underhåll (tjänster)	-2 250,00	-2 250,00	-2 109,00
Köpta tjänster	-8 305,50	-8 305,50	-7 504,50
Programvaror	-1 548,00	-1 548,00	-2 002,00
Kontorsmaterial / Trycksaker	-11 768,00	-11 768,00	-13 649,63
Avgifter, Bank	-1 661,00	-1 661,00	-639,00
Telefonkostnad	-15 730,00	-15 730,00	-18 874,00
Portokostnad	-1 078,00	-1 078,00	-4 263,00
Mötesutgifter	-13 365,00	-13 365,00	-18 656,37
Konferenser	-4 199,00	-4 199,00	-12 337,00
Arrangemang (Arkivens dag, Öppet hus m fl)	-5 297,00	-5 297,00	-994,00
Företagsförsäkringar	-5 033,00	-5 033,00	-4 927,00
Avgifter till närstående organisationer	-7 214,00	-7 214,00	-5 102,00
Prenumeration och Litteratur	-4 385,00	4 385,00	-4 778,00
Övr kostnader (personalkaffe m m)	-9 342,00	-9 342,00	-3 335,00
S:a Övriga externa kostnader	-215 697,00	-215 697,00	-235 664,50
Personalkostnader			
Löner	-606 216,00	-606 216,00	-539 888,00
Särskild löneskatt	-10 106,00	-10 106,00	-16 595,00
Reseersättning / Traktamenten	-1 207,00	-1 207,00	-7 306,00
Sociala avgifter (arbetsgivaravg)	-179 887,00	-179 887,00	-169 635,00
KP och FORA	-85 281,00	-85 281,00	-24 224,00
Gruppförsäkringar	0,00	0,00	-1 394,00
Personal utbildning	0,00	0,00	-561,00
Intern Representatiom	-1 918,00	-1 918,00	-1 157,00
Företagshälsovård	-4 595,00	-4 595,00	-3 795,00
Erhållna bidrag för personal	386 124,00	386 124,00	315 681,00
S:a Personalkostnader	-503 086,00	-503 086,00	-448 874,00
	Perioden	Ackumulerat	Period fg år

S:a Rörelsens kostnader inkl råvaror	-718 783,00	-718 783,00	-684 538,50
Rörelseresultat före avskrivningar	-120 673,00	-120 673,00	-63 363,50
Rörelseresultat efter avskrivningar	-120 673,00	-120 673,00	-63 363,50
Rörelseres. före finans.a intäkter och kostn.	-120 673,00	-120 673,00	-63 363,50
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar			
Räntor	0,00	0,00	-37,00
S:a Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	0,00	0,00	-37,00
Räntekostnader och liknande resultatposter			
Finansiella kostnader	-180,00	-180,00	-386,00
S:a Räntekostnader och liknande resultatposter	-180,00	-180,00	-386,00
S:a Resultat från finansiella investeringar	-180,00	-180,00	-423,00
Resultat efter finansiella intäkter och kostn.	-120 853,00	-120 853,00	-63 786,50
Extraordinära intäkter och kostnader			
Skatteskostnad	-4 706,00	-4 706,00	-15 463,00
S:a Extraordinära intäkter och kostnader	-4 706,00	-4 706,00	-15 463,00
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-125 559,00	-125 559,00	-79 249,50
Resultat före skatt	-125 559,00	-125 559,00	-79 249,50
Beräknat resultat	-125 559,00	-125 559,00	-79 249,50
Redovisat resultat	-125 559,00	-125 559,00	-79 249,50

Balansrapport Preliminär

	Ing Balans	Period	Utg Balans
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar	0,00	24 540,00	24 540,00
Skattekonto	633,00	52 006,00	52 639,00
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	84 681,00	-13 404,00	71 277,00
S:a Fordringar	85 314,00	63 142,00	148 456,00
Kassa och bank			
Företagskonto	367 323,02	-218 159,00	149 164,02
Fonden	43 506,24	0,00	43 506,24
S:a Kassa och bank	410 829,26	-218 159,00	192 670,26
S:a Omsättningstillgångar	496 143,26	-155 017,00	341 126,26
S:A TILLGÅNGAR	496 143,26	-155 017,00	341 126,26

Fortsätter på sidan 10

	Ing Balans	Period	Utg Balans
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	496 143,26	-155 017,00	341 126,26
Årets resultat	79 249,50	0,00	79 249,50
S:a Eget kapital	-392 672,26	0,00	-392 672,26
Avsättningar			
Avdragen skatt	-16 437,00	9 837,00	-6 600,00
S:a Avsättningar	-16 437,00	9 837,00	-6 600,00
Långfristiga skulder			
Arbetsgivareavgifter	-20 874,00	3 681,00	-17 193,00
Särskild löneskatt på pensioner	-10 583,00	477,00	-10 106,00
S:a Långfristiga skulder	-31 457,00	4 158,00	-27 299,00
Kortfristiga skulder			
Skatteskulder	-15 463,00	15 463,00	0,00
Upplupna semesterlöner	-40 114,00	0,00	-40 114,00
S:a Kortfristiga skulder	-55 577,00	15 463,00	-40 114,00
S:a Eget kapital, avsättningar och skulder	-496 143,26	29 458,00	-466 685,26
Beräknat resultat	0,00	-125 559,00	-125 559,00

Inez Hilding Larssons fond

Ingående balans för år 2019

Bankkontot	43 506
	43 506

Utgående balans 2019-12-31

Bank	43 506
Ränta	0
	43 506

Malmö FCO konferensen. "Ökad jämnlighet – Val 79".
Statsrådet Olof Palme 20 september 1969.

Revisionsberättelse

Undertecknade revisorer, valda att granska Arbetarrörelsens Arkiv i Skåne räkenskaper för år 2019, får efter verkställd revision avge följande berättelse.

Inkomst- och utgiftsposter är verifierade, tillgångar och skulder överensstämmer med respektive saldo.

Vi har tagit del av styrelseprotokoll och följt verksamheten under året.

Vid revisionen har inget framkommit som ger skäl till anmärkning.

Vi föreslår föreningens årsmöte att fastställa bokslutet för år 2019 samt bevilja styrelsen ansvarsfrihet för en tid revisionen omfattar.

Malmö den 26 augusti 2020

Claes Carlsson

Rose-Marie Carlsson

Medlemsregister 2019

Båstads Arbetarekommun	Skådebanan Södra regionen
Bürlövs Arbetarekommun	Unga Örnar Malmö
Eslövs Arbetarekommun	Koloniföreningen Zenit
Helsingborgs Arbetarekommun	ABF Skåne
Höörs Arbetarekommun	ABF Mittskåne
Klippans Arbetarekommun	ABF Malmö
Hörby Arbetarekommun	ABF Sydvästra Skåne
Kävlinge Arbetarekommun	Folkrörelsearkivet i Helsingborg
Lomma Arbetarekommun	Folkrörelsernas Arkiv i Kristianstad
Lunds Arbetarekommun	Arbetarrörelsens Arkiv i Landskrona
Malmö Arbetarekommun	Folkrörelsearkivet i Ängelholm
Simrishamns Arbetarekommun	PRO Skåne
Sjöbo Arbetarekommun	PRO Samorganisation i Malmö
Skurups Arbetarekommun	PRO Eslöv
Staffanstorps Arbetarekommun	PRO Lund
Tomelilla Arbetarekommun	PRO Husie
Trelleborgs Arbetarekommun	PRO Söderkulla
Vellinge Arbetarekommun	PRO Malmö Centrum
Bromölla Arbetarekommun	PRO Oxie
Höganäs Arbetarekommun	Limhamns Folkets hus
Ängelholms Arbetarekommun	Malmö Folkhögskola
Östra Göinge Arbetarekommun	Folkets Hus i Malmö AB
Backagårdens Kurs & Konferenscenter AB	Motettens Folkets Hus
Centrum för Arbetarhistoria i Landskrona	Hyllie Folkets Husförening
Centrums S-förening	Folkets Hus i Staffanstorp/Arb. Fastighetsför
Fosie S-förening	Skånes S-kvinnor
Husie S-förening	S-kvinnor i Malmö
Höja-Almgården-Jägersro S-förening	Malmö Anna S-kvinnor
Ivetofta S-förening	Malmö Avantgarde S-kvinnoklubb
Kirseberg-Segevångs S-förening	Husie S-kvinnor
Kommunals S-Fackklubb	Malmö S-kvinnor K.A.R.L.
Kroksbäck-Hyllie S-förening	Kvinnoklubben KAROLINA
Kulladals S-förening	S-kvinnoklubb i Staffanstorp
Limhamns S-förening	SSU Distriktet Skåne
Lindeborgs S-förening	SSU Kretsen Malmö
Malmö Socialdemokratiska förening	LO-distriktet Skåne
Malmö Soc. Dem. tjänstemannaförening	Byggnads Skåne
Mölllevångens S-förening	Sv. Elektrikerförbundet Region Syd
Oxie S-förening	Handels Avd. 1
Seko S-förening	GS avd. 1 Västra Skåne
Näsets soc. Dem. förening	SEKO S-förening
Sofielunds S-förening	PRO Dalby
Söderkulla S-förening	Hotell o Restaurang facket
Triangelns S-förening	Kommunal Skåne
Öresunds S-Förening	Livs Avd. Region Syd
Fonus Södra Sverige	IF Metall Sydvästra Skåne
Rosengårds S-förening	Mälareförbundet avd. 2 Skåne
V Innerstadens S-förening	Pappersindustriarbetareförbundet avd. 21
Folksam Region Syd	SEKO Skåne
HSB Malmö Ekonomisk förening	Sv. Transportarbetareförbundet avd. 12
Hyresgästföreningen Region Södra Skåne	PRO Lindängen
Konstfrämjandet i Skåne	
Vänsterpartiet	Sven Augustsson
Socialdemokratiska Partidistrikt	Brandt Christer
Lomma s- förening	Bagge Ulla
Augustenborgs s-förening	Berglund Sonja
Stödföreningen Per A Hanssons födelsehem	Bloch Claes

Carlsson Rose-Marie
Karlsson Lennart
Carlström Siv
Castengren-Johansson Kerstin
Cronström Arne
Ekvall Lilian
Gustavsson Göte
Eriksson Agneta
Ericsson Gudrun
Fredriksson Ulla
Gustafsson Agne
Hallberg Göran
Hansson Birgit
Hellqvist Rolf
Holmström Eva
Johansson Roger
Jakobsson Gert
Trollmyr Frida
Knutsson Knut
Kärrman Kjell
Torsten Frennstedt
Lagerkvist Gun-Britt
Larsson Hillevi
Laurila Olavi
Lindberg Majken
Lindborg Malte
Ericsson Martin
Lundmark Karin
Lundström Fritz och Britt
Lövdén Lars-Erik
Merachtsaki Marianne
Magnhagen Anders
Mårtensson Karl-Erik
Eriksson Birgitta
Nilsson Birgitta
Nilsson Elsie
Nilsson Per Axel
Nordahl Bengt
Olsson John-Erik
Persson Bengt
Püschel Lennart och Elsa
Stjernkvist Jan
Sverker Stomrud

Svensson Göran
Svensson Nils T
Svensson Sten
Svensson Ivar
Walette Dorrit
Weltlich Annelise
Vonheim Gunnar
Wändel Ronny
Yngvesson Nils
Andersson Jan
Crona Sonny
Andersson Mogens H
Svärd Jan
Svensson Birgit
Johnn Ingemar
Hvass Gretha
Nilsson Lennart
Philipsson Anneli
Nilsson Pelle
Björk Sylvia
Landgren Kjell-Arne
Sparr Gert
Linell Kjell-Ove
Svensson Nils Torgny
Eldh Kerstin
Öresjö Eva
Svensson Ingela
Philipsson Gunn-Mary
Fürstenberg Eva
Heurlin Siv
Magnusson Dennis o Raluca
Tanase Ionel o Daniela
Gamalan Vasile o Violeta
Lars Berggren
Stefan Pettersson
Laguna Sergio
Christian Jönsson
Linnea Jacobsson
Berit Holtz
Emil Svensson

*Organisationer: 104
Enskilda medlemmar: 93*

Gamla Folkets Hus i Malmö.

Bengt Lidforss talar 1 maj i Lund 1905.

Medlemmar i Social Demokratiska Kvinnoklubben Malmö 1911.

Arbetarrörelsens
Arkiv i Skåne

Porslinsgatan 3, 211 32 Malmö
telefon: 040-12 50 56, e-post: info@aarkiv.se
hemsida: www.aarkiv.se

Malmö stad

Vår verksamhet
bedrivs med
stöd av Malmö
stad.